

Algı Yanılsamasına Neden Olan Büyüme: "İthalata ve Tüketime Dayalı Büyüme"

İçeriği Yazan: [Erhan SALMAN](#) [1] Zaman: Pzt, 26/03/2012 - 16:03

Ülkemizde, “**cari açık**” ve “**dış ticaret açığı**”, istikrarın ve sürdürülebilir iktisat politikalarının uygulandığı dönemlerde bile, büyük bir handikap olagelmıştır. Çok basit düşündüğümüzde, ülkemizin cari ve dış ticaret açığını yükselten en birinci ve büyük etmen, yeterince yerli enerji kaynak tedarik rezervlerimizin olamayışdır.

Ülkemiz, enerji kaynaklarına erişim açısından, dış dünyaya “**stratejik**” addedilebilecek düzeyde bağımlıdır. Ülkemiz, şehir hatlarından tutun da sanayi girdisinde kullanımına kadar, petrol ve doğalgazda dış dünyaya bağlıdır.

Ülkemizin, birinci ithal kalemi, petrol ve doğalgazdır. Pekâlâ, cari açığı ve dış ticareti arttırıcı açıdan, **petrol** ve **doğalgaz**, ülkemizin birinci ithal kalemidir. **İthalat**, petrol ve doğalgaza ihtiyaçtan ötürü, artmakta, bu da dış ticaret dengelerini, **ihracat** aleyhine bozmakta. Ülkemizin bütçe dengesini en fazla etkileyen husus, bu petrol ve doğalgaz ithalatının, dönemler itibariyle fiyatlamalarında değişmelerin yaşanmasından ötürü, sürpriz değişmelere neden olmasıdır.

İhracat ve ithalat dengesi, bir ülkenin kalkınmasında ve iktisadi büyümesinde de önemli paya sahiptir. Eğer, bir ülkenin ithalatı ihracatından fazlaysa, o ülkede dengeli bir iktisadi büyümeden bahsedilemez. **Bazen okuruz, ulusal gazetelerimizde, ülke ekonomimizin çok parlak dönemlerden geçtiğini, Avrupa ülkelerine parmak ısıttırarak kadar ekonomik büyümelere imza attığımızı, göğsümüzü gere gere vurgularız.**

Öyle ki, bazı dönemler, bu ekonomik büyümeler, ithalata dayalı olarak gerçekleştirilmektedir. Ülkemize, ithalat yapmanın kolaylaştırılması durumlarında, fazlaca uluslararası ürünler girerek, cari açığın, dış ticaret açığının büyümesine, aynı zamanda da, ekonominin negatif diyebileceğimiz genişlemesine de olanak sağlar. Ekonomi büyür; ama ithalata dayalı büyür, bunu pek toplum fark etmez. Ekonomimiz büyüyor diye şarkılar-türküler çığıldığından, ortalama insanımız, büyümenin niteliğine pek dikkat etmez.

* * *

Sabah gazetesinin (14.03.2012) baskısında, bahsettiğim “cari açık” ve “dış ticaret açığına” değinen bir haber-analiz vardı...

Kısaca, haberdekileri özetlemek gerekirse...

Market raflarındaki ithal ürünün yerli üründen fazla olması, cari açığı ve dış ticaret açığını arttırmaktaymış. Doğal olarak, bu durum da, istihdam piyasalarına olumsuz etki yaparak, işsizliğin yüksek kalmasına neden oluyormuş. Haber analizden devam etmek suretiyle, TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu) verilerine göre, 5 yılda tüketim malları ithalatı neredeyse ikiye katlanmış.

Uluslararası marketlerde göze çarpan ithal ürün hâkimiyeti, kendini en çok kişisel bakım ve temizlik ürünlerinde hissettiriyormuş. Oda kokuları İngiltere’den, bulaşık makinesi deterjanları Romanya’dan, dış macunları Belçika’dan, saç boyaları Slovenya’dan, şampuanlar Avrupa Birliği’nden, saç şekillendiriciler İtalya ve Almanya’dan, dış fırçaları ABD’den, bakım ürünleri Moldova’dan ithal ediliyormuş.

Bebek mamaları Almanya ve Portekiz’den geliyormuş. Yine bebek ürünlerinin de tamamına yakını ithal ürünmüş. Emzikler, biberonlar, suluklar, dış kaşıma ürünleri

Avrupa'dan ithal ediliyormuş.

Yine, "Türk Malı" ibaresi olan ürünler ise, rafların çok küçük bir bölümünü kaplıyormuş. Ürünler üzerindeki en büyük yanıltıcı ibare ise, üreten ile pazarlayan ülke kavramlarıymış.

Ürünlerin pazarlanmasının ve ithalatının büyük bir bölümünü Türk şirketleri yaptığı için, tüketici, ürünün Türkiye'de üretildiğini zannediormuş/ Türkiye'de üretildiği yanılgısına kapılıyormuş. (Sabah, 14.03.2012)

* * *

Normal şartlarda bir ülkenin, dış dünyaya sattığı mal ve hizmet miktarı ve onun ekonomik değeri olan parasal yekûn, dış dünyadan alınan mal ve hizmet miktarı ve onun ekonomik değeri olan parasal yekûnünden büyükse, bu ülke için cari fazlası veriyor diyebiliriz. Tabii ki tersi durumunda da cari açık veriyor diyebiliriz. Kısaca, bir ülkede ithalat, ihracattan fazlaysa, cari açık ve doğal olarak dış ticaret açığı da yüksektir. Ülkemizde son yıllarda gözden kaçırılan husus da budur... İthalata dayalı ekonomik genleşme... Ekonomi böyle büyür de, yerli firmaların zarar etmesine, yabancı şirketlerle rekabet edememesi pahasına büyür... Doğal olarak böyle bir büyüme, orta ve uzun vadede, ödemeler bilançosunda marazalar yaratmaya en büyük adaydır.

Erhan SALMAN

iletisim@politikadergisi.com

Dipnot:

TÜİK verilerine göre:

2007'de tüketim malları ithalatı, 18.6 milyar \$

2008'de tüketim malları ithalatı, 21.4 milyar \$

2009'da tüketim malları ithalatı, 19.2 milyar \$

2010'da tüketim malları ithalatı, 24.7 milyar \$

2011'de tüketim malları ithalatı, 30 milyar \$

Yorumlar

- [Eko-Politik](#) [2]

Kaynak URL (24/04/2024 - 05:13 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/okur-makale/algı-yanılsamasına-neden-olan-buyume-ithalata-ve-tuketime-dayali-buyume>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/erhan-salman>
[2] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>